

Звож.

Беларуская штодзенная політычна-літэратурная часопісь.

Рукапісы павінны быць перапісаны чытальна. Апата прынятых рукапісаў залежыць ад Рэдакцыі.

Рукапісы назад не выдаюцца.

Адрэс рэдакцыі і адміністрацыі: м. Мінск. Юбілейны дом.

Цана нумару 1 марна.

Год выданьня I.

РЭДАКЦЫЯ адчынена штодня, апрача святаў ад 9—12 гадз. і ад 5—7 гадз.

Цана абвестак:

за 1 радок за тэкстам . . . 2 м. шукаючым працы, за абвестку 2 м.

№ 2.

Менск, Серада 27 жніўня 1919 г.

№ 2.

Дзеле вялікага недахвату паперы газета часова выходзіць тры разы на тыдзень: у панядзелак, сераду і пятніцу.

МІНЧАНЕ! У панядзелак, сераду і пятніцу

а поудні трэбуйце у газэтчыкаў
БЕЛАРУСКУЮ ГАЗЭТУ

„ЗВОН“.

Пастаянна сьвежыя навіны і многа літэрат. матэрыялу:

вершы, расказы, фэльтоны, загадкі, прыказкі, анекдоты:

МІНЧАНЕ! Давайце абвесткі ў газэту „ЗВОН“. Гэтым Вы пакажаце, што сапраўды любіце наш край і шануеце беларускі народ і яго мову.

МІНЧАНЕ! Купляйце газэту у мове таго народу, паміж каторага жывеце і хлеб каторага ясьце!

Цана №—1 марка.

Рэдакцыя: Юбілейны дом.

АДЧЫНЕНА: ад 9—12 і ад 5—7 г.

ГРАМАДЗЯНЕ! Публікуйцеся ў „ЗВОНЕ“—ён зазвоніць аб Вас на усю БЕЛАРУСЬ.

Трэба рабіць да канца.

Зараз-жа, пасьле заняцця Менску, некаторыя польскія газеты сталі пісаць, што нара спыніцца, што далейшы працяг наступленьня польскага войска за Бярэзіну азначае данамогу тым, хто змагаецца ў сябе дома з балывавізмам. Можа гэта і мела-б слухнасьць, каб не стаяло яно руба супраць таго, што гаварылася ад імя польскага войска насильню нашага краю, у вошта паверыў беларускі народ і чаго спадзяецца ён ад польскага войска, каторае пасуваецца да Дняпру і сярод каторага знаходзіцца шмат сыноў гэтае зямлі.

Хіба Менскам на Бярэзіну і канчаецца той цяжка накруджаны край, што насіў калісь слаўную назву Вялікай Беларусі-Літоўскага і да народу каторага звяртаўся Начальнік Польскага Панства, будучы родам з гэтага краю і добра ведаючы цяжкую долю беларускага народу? Хіба за Бярэзінай жыве ўжо ня той-жа самы, праз які ўшэсканы, беларускі народ, што і пад Менскам? Хіба там, па-над Дняпром, ужо ня тая самая Беларусь, катораі Польшча многа і многа вінна за тую крывуду, якую яна учыніла ёй пасьле Люблінскай вуніі? Хіба народ тае часткі Беларусі, што за Бярэзінай, не дзяліў свае горкае, пад'ярэмнае долі разам з народам гэтае часткі, што перад Бярэзінай? Чым-жа горшая тая зямля і чым правінавацілася тая частка беларускага народу, што яна пакідаецца ў палоне? Хіба тым, што больш вытрывала,

горш адчувала боль ад удару хвівага, як стаяўшая скраю і прыняўшая на свае плечы усю моц напору з усходу? Дык тым больш яна мае право спадзявацца, што і для яе настаў час вызваленьня.

Беларусь мае право спадзявацца, што Польшча не забыла свайго даўнейшага саюзьніка і кампана. Стары друг лепш новых двух... Няўжо-ж дзеля таго, што Беларусь так занічала і абяднела і не без гістарычнай віны з боку Польшчы, дык яна ня мае права на братэрскую помач ад свайго вінавайцы ў гэты рашучы і адпаведны момант? Не, разам мы звычалі, разам нам трэба і вяселі сваё аббудаваньне! Трэба рабіць да канца.

Сыны вольнай Беларусі знойдуць ў сабе досыць сілы, каб утварыць сваё слаўнае войско і утрымаць тое, што будзе здабыто, і потым ніколі не адмовяцца стаць у прыгодзе таму, хто ў цяжкі момант братэрскі падаў яму руку помачы.

Наш голас.

Большавікі скончылі свае крывавыя опэрацыі ў Менску, як венікам вымецена цэлая армія усялякіх камісараў „Западной обласці“ адгэтуль, з самога сэрца Беларусі, дзе год таму, з лішкаю, прагрымело адважна, ня узіраючыся на нямецкую окупацыю, вешчае слово аб дзяржаўнай незалежнасьці Беларускай Народнай Рэспублікі. Ідэалёгі „белорусской автономіі“, беларусы „так сабе“, беларусы „чрез „Ъ“,—гэтыя „тоже белоруссы“ не адважыліся тады прылучыць

свой голас да „сепаратычных“ дэкларацыяў Рады Беларускай Народнай Рэспублікі, шукаючы усялякіх довадаў, хапаючыся за іх, як топленик за саломінку, каб толькі як нібудзь не дапусьціць „отторжения от России“.

Могуць падумаць, што ідэалёгі расійскай недзялімасьці баранілі, як яны кажучы, „завоевания Великой Русской Революции“, што яны баяліся, каб як-нібудзь беларускія незалежнікі ня зьнішчылі соцыяльных правоў і здабыткаў працоўнае нашае беднаты. Але ж не. Яны гэтаго не маглі казаць і не казалі, бо незалежнасьць Беларусі абвясцілі соцыялісты мо' й ня горшыя за іх і, разумеюцца, ніякіх соцыяльных прычынаў жаху іх шукаць ня трэба. Тым болей, што дэкларацыя аб незалежнасьці чорным па белым гаварыць аб самых шырокіх соцыяльна-палітычных правах працоўных масаў Беларусі.

Дэманстрацыйны выхад „земцаў“ і „думцаў“ з Рады Рэспублікі і вайна з „сепаратызмам“—справа іх палітычнае орыентацыі.

Але годзі з імі сварыцца, годзі воража глядзець на тых, аб кім толькі і можна сказаць, як аб тым эвангэльскім чалавеку, што быў сьляпым ад нараджэньня: „ні ён ня вінават і не бацькі яго“.

Уся наша шчыра дэмакратычная (а ў большасьці мо' й соцыялістычна думачая) народная інтэлігенцыя, што паходзіць проста ад цела і крыві народу працоўнага, мела няшчасьце за сто з лішкаю гадоў маскоўскага у нас панаваньня, значна змаскалець, немаль дашчэнту асымілявацца і захварэць на вялікаросуа.

Гэта хвароба коле у галаве, як чад, але гэтак сама, як і чад, яна хутка праходзіць і нам здаецца, што час ісцалення надыйшоў.

Ён надыйдзе яшчэ і для тае значнае грамады шляхцюкоў, якія за часы панаваньня Гольшчы мелі „гонар“ і няшчасьце асымілявацца на іншы лад. А вышэйшыя станы павінны самы зразумець і вызначыць сябе, калі ім ня хочацца, каб іх давала дэ гэтаго стыхійная народная бура.

Сярод нас не павінно быць мяжы недавернасьці, што быццам дзельць нас на „белоруссов“ і „белорусаў“. Гэта так толькі здаецца, гэта грэх мінуўшчыны, політычнага над намі ўіску і культурнага нашага заняпаду. Адною магутнаю грамадой, зьдэнаўшыся ў адзін моцны, непераможны монолог, павінны дружна мы стаяць на варце

дзяржаўна - палітычнай незалежнасці, вольнасці і шчасця Бацькаўшчыны. Бо хмары, якія адвечна засцілалі ад нас небо і сонцаву яснату, робяцца, вось, бялейшымі. Яны радзеюць.

Беларусы! Нам трэба бараніць

сваю долю і незалежнасць самым. Хто мае вушы каб пачуць—хай чуе!

Хто пачаў адчувацца—хай вертаецца да свайго роднаго, дадому.

Крацоу Шакар

слова—талер, круглы). Гэтак самамы, беларусы, кажам на горад Львоу у Галіцыі Альбоу. („Прыехаў мой Яначка з Альбова,—пытаецца: мілая, ці дома“, як сьпяваецца ў песьні)

Я. Ля.



ІВАН ЛУЦКЕВІЧ.

23 гэтага жніўня ў Вільні адтрымана тэлеграма з Закапань (Галіцыя) аб сьмерці Івана Луцкевіча. Нябошчык быў адным з першых піонэраў беларускага нацыянальнага руху, ахвяраваўшы ўсё жыццё сваё роднай справе. Ня было ні воднае галіны працы, ў якой бы не выяўлялася чыннасць І. Луцкевіча: паміж іншым, ён быў заснавателем „Беларускага Выдавецкага Т-ва“ ў Вільні і фактычным рэдактарам „Нашай Нівы“. Пасля сябе ён пакінуў даволі значны музэй і архіў, што зьбіраў ўласнаю працаю на працягу ўсяго жыцця свайго, і перадаў ў 1918 року беларуск. нацыянальн. арганізацыям. Некалькі гадоў таму нябошчык захварэў на сухоты. У маі месяцы нябошчык, будучы безнадзейна хворым, выехаў лячыцца на курорт Закапань, але лекі ўжо былі запозныя.

Вялікі жаль ахапляе беларусаў ад гэтае цяжкае страты ў асобе аднаго з найвіднейшых і найстарэйшых ваякаў за нацыянальную ідэю. Вечная памяць табе, слаўны грамадзяніне!

Чаму мы пішам Менск, а ня Мінск?

Менск - место беларускае, а дзеля таго, каб даведацца, як яно завецца, трэба запытаць у беларускага народу. А беларускі народ скрозь заве яго Менском, а ня Мінском, і толькае маладзейшае пакаленьне праз школу, або чуючы ад паноў і чыноўнікаў, наладжылося зваць яго Мінском. Дзеля таго, каб праверыць, ці не памыляецца «просты» народ, завучы сэрца свайго краю Менска м, дык трэба перагледзіць даўнейшыя гістарычныя дакумэнты, пісаные, як цяпер кажуць цёмныя, неадукваныя „абразованыя“ людзі, у прастай беларускай мове. І вось дакумэнты тые сьведчаць, што продкі нашы, будучы вучонымі, называлі свой горад Менска м, Менска м, што знача: место, дзе людзі мяняліся таварамі, або гандлявалі.

Гэтак сама беларускіе летапісы

паказываюць, што Вільню трэба называць Вільня, а ня Вільню, або Вільна. Гэта чужакі перакручваюць нашыя беларускіе назвы, як расійцы, напрыклад, перакруцілі старое славянское слово д а л о н ь і кажуць л а д о н ь, або т а р э л к а, заміж—т а л е р к а (ад

З В О Н.

Калісьці Жыгімонт у знак народнай моцы,
З здабытых ім гармат адліці звон казаў.
У расплаўлены метал, для гучнасці, ахвачы
І серабро і золата народ сваё кідаў.
І вышаў дзіўны звон. Сваім магутным зыкам
Ён сьведчыць і цяпер усім аб славе той,
Што мог сабе здабыць народ ня моцным крыкам,
А велькасьцю ахвяр, пралітаю крывёй.
А ваш народ праліў крыві свае ня мала,
Наш край скалбесілі гарматы не адны.
Гісторыя усю нам славу захавала,
Хоць ня гудуць аб ёй магутныя званы.
Яны ўсе ў нас на кулі пераліты,
Пустуюць вежы ў нас з вайны пачатку дзён.
І толькі аж цяпер Жыгімонта семіяніты
Завуць і нас, браты, адліць свой Славы Звон.

Менск.

Ю. Ф.

Кароткая гісторыя культурнага жыцця беларускага народу.

I.

Цяпер, калі мы пачалі тварыць сваё вольнае жыццё, калі пытаньне пра нашу незалежнасць пастаўлена руба і калі гэтае пытаньне набрало сабе такога вострага характару,—як раз дачасу будзе спыніцца, азірнуцца назад і кінуць вокам на той доўгі шлях, што ірайшоў наш народ.

Ці-ж сапраўды мы маем право на сваё ўласнае нацыянальнае жыццё, ці маем мы право на тую дзяржаўную незалежнасць, якой так упарта дамагаемся? Ці праўда, што народ наш—асобны народ; ці-ж мае ён сваю культуру, культуру арыгінальную, сваяродную? Ці ў прамінулым ёсць у яго свая гісторыя, сваё асабістае жыццё? Ці сапраўды нам патрэбны асобныя школы з нашаю беларускаю моваю, асобныя унівэрсытэты, ці можа гэта толькі нашы выгадкі, як

пра ўсё гэта цяпер кажуць несьведомыя людзі і ворагі нашага нацыянальнага жыцця?

Вось на гэтыя пытаньні нам трэба адказаць. Бо калі наша мова мае сваю доўгую гісторыю, калі пра гэтую гісторыю можна выкладаць цэлы курс навукі, то значыць гэта ёсць сапраўдная мова, а калі ёсць асобная мова, то ёсць і асобны народ.

Мова—гэта ня толькі просты сімбол разуменьня, бо яна вытвараецца ў пэўнай культуры, ў пэўнай гістарычнай традыцыі. У такім разуменьні мова—гэта найсьвейшы і найлепшы паказчык нашай душы, гэта найпершая абарона нашага псіхічнага я. Мова—душа кожнай нацыянальнасці, яе сьвяточны, яе найданнейшы скарб. У мове наша старая і новая культура, азнака нашай нацыянальнай асобнасці. І покі жыве мова—жыве й народ, як нацыянальнасць. Ня стане мовы,—ня стане й нацыянальнасці: яна ўся распарушыцца паміж дужэйшым народам. Вось чаму мова заўжды мае такую вялікую вагу ў нацыянальным руху і дзеля гэтага ставяць яе на першае пачэснае месца сярод галоўных нашых пытаньняў. Вось дзеля гэтага і ворагі нашы пастаянна рупіліся, каб забара-

ларускіе землі, што на захад ад Бярозы, прымуць учасьць у выбарах сваіх прадстаўнікоў у беларуска-літоўскі сойм, які павінен будзе выказацца аб дзяржаўным становішчу усяго краю. Выбары маюць адбыцца ў кастрычніку, а ў першых днёх лістапада ужо маецца адчыніцца гэтая ўстанова. Ужо абгаварваецца пытаньне аб месцы, дзе гэты Сойм мае засядаць.

(«Віленскі Курьер»)

Беларуская лекцыя аб жыдох.

14 жніўня ў Вільні адбылася лекцыя Старшыні Віленскага Беларускага Нацыянальнага Камітэту на тэму „аб жыдох на Беларусі“. У сваёй лекцыі п. Душэўскі, значышы гістарычныя даты асядленьня жыдоў на Беларусі, затрымаўся на тым значэньні, якое мела гэткае асядленьне жыдоў на Белрусі. Лектар адзначыў заслугі жыдоў у разьвіцьці краёвай культуры і гандлю, а так сама ўзаемную прывязнасьць беларускага і жыдоўскага народаў да сябе.

Далей лектар паказаў на ўзаемны уплыў беларускае і жыдоўскае мовы, на беларускі дух у творах жыдоўскіх пісьменьнікаў, аб патрыятызме жыдоў да Беларусі. Кончыў сваю прамову п. Душэўскі клічам да прызьлівага жыцьця з жыдоўскай нацыяй у момант утварэньня незалежнасьці Беларусі.

Беларускіе Настаўніцкіе Курсы ў Вільні. На Беларускіх Настаўніцкіх Курсах запісалася 124 слухачы. Курсанты маюць поўнае ўтрыманьне. Курсамі загадвае Віленскі Беларускі Нацыянальны Камітэт.

Беларуская Вайсковая Камісія.

Цэнтр. Белар. Рада Віленшчыны і Гародзеншчыны выбрала вайсковую камісію, у склад якой увайшлі: П. Аляксюк, Я. Станкевіч, А. Галавінскі, Я. Кушэль і В. Нарушэвіч, канд. Л. Зубец. Камісія мае на мэці выясьніць з польскаю ваеннаю ўладаю справу утварэньня беларускага войска.

Паміж іншым, Бел. В. Камісія мае на мэці арганізацыю Беларуска-Чырвонага Крыжа. Адрэс Камісіі: Вільня, Бакшта, № 11.

Першыя Беларускіе Педагогічныя Курсы ў Менску. Першыя Б. Настаўніцкіе курсы ў Менску былі адчынены летась, 1 верасьня, яшчэ пад намецкай акупацыяй. Запісалася на курсы 49 чалавек. На курсы хадзілі і настаўнікі гарадзкіх менскіх пачатковых школ.

Курсы закончыліся сягодня, 28 мая, і скончылі курсы 23 чалавекі: 9 дзяўчак і 14 хлопцаў, з правам займаць пасады настаўніка пачатковых школ.

Політычныя навіны.

Адна дывізія Антанты зойме Верхнюю Сылезію. Союзныя і дружныя дзяржавы пастанавілі, каб часці іх арміяў у ліку адной дывізіі незабаўна занялі Верхнюю Сылезію, каб забяспечыць выпаданьне паставаў мірнага трактату.

Колчак і яго ўрад абвешчаны Леніным без абароны законамі. Москва, 18 жніўня. Рада народных камісараў пастанавіла: «Б. царскі адмірал Колчак, які ашуканствам прысвоіў сабе тытул «Вярхоўнага Правіцеля» і яго рада міністраў гэтым абвешчаюцца без абароны законамі. Усе агенты Колчака і союзныя камандуючыя войскам у Сыбіры павінны быць зараз жа арэштваны».

Аб палажэнні ў Петарбургу. У Варшаву прыехаў быўш. член расійскага устаноўчага сойму п. Давідовіч і паведаміў газэту «Гайнт» аб палажэнні ў Петарбургу, дзе ён быў назад таму тры тыдні. Па яго словах, палажэнне страшэннае. Хлеб каштуе 150 руб. фунт, а знайсці яго вельмі цяжка. Масло — 240 р. фунт., цукер ледзьве можна знайсці за 200 руб. фунт. Ядуць толькі селядцы і зуп з бобу. Нека-

торыя людзі аддаюць толькі на яду 2000 рубл. на дзень. Можна сказаць, што цэлы горад гандлюе старымі рэчамі. Старыя чаравікі прадаюцца, напр. за 1700 руб. Тысяча ў дзень гэта самы звычайны расход.

Союз Польшчы з Украінаю

Львоўскія газэты паведамяюць, што ў Варшаву прыехала надзвычайная місія ад Петлюры з мэтай завязаць зносіны паміж Польшчаю і Украінаю, каб супольна выступіць проці бальшавікоў. У склад дэпутацыі ўходзяць: профэсар кіеўскага палітэхнікуму Пілінчук, быўш. украінскі міністар дарожных справаў, палкоўнік Павлик Ліпніцкі і інш. Дэлегацыя была прынята Начальнікам Польскай Дзяржавы, Пілсудзкім, прэзэсам міністраў Падэрэўскім і віце-міністрам заграічных справаў Сыржыцкім. Пілінчук катэгорычна заверыў, што ўрад Петлюры ня ўходзіў ні ў якія перагаворы з урадам саветаў у Маскве. Аб фэдэрацыі з Маскоўскім урадам няма размовы. На запытаньне, якія аднісны злучаюць Петлюру з галіцыйскаю Украінаю, Пілінчук адказаў, што ўсходняя Украіна не мае нічога супольнага з т. зв. урадам заходняй Украіны. Замест таго ўрад і увесь народ украінскі жадае супольнага прыяцельскага жыцьця з братнім польскім народам. Гістарычныя абмылкі павінны быць апраўлены. Польшча і Украіна павінны неразрыўна злучыцца. У справе Усходняй Галіцыі йдуць перагаворы, аб якіх, як сказаў Пілінчук, міністэрство заграічных справаў

ніць нашу мову ды каб зьвесці яе з сьвету. Бо нямога, маўляў, папхнеш, куды захочаш...

Паглядзім-жа на беларускую культуру, на даўнейшую, спрадвечную культуру нашага народу, на тую культуру, да якой ён дайшоў доўгім гістарычным шляхам.

Шлях той ня веў ціхім гаем, ня йшоў квяцістым дугам, — гістарычная дарога нашага народу заўсёды была асопістай дарогай, цяжкаю крыжоваю сьцежкаю, тым тэрністым шляхам, што веў акрыўджаны, акрываўлены народ наш на Голготу. Гэта пра наш народ сьвірае песьня:

Ой горо той чайды-нябозе,

Што вывела дзетак пры бітай дарозе!..

Нядоля рана спаткала народ беларускі. Як раз тагды, к лі заклалася была вялікая дзяржава—Вялікае Князьство Беларуска-Літоўскае, калі можна было спадзявацца лепшага жыцьця, немцы—крыжакі руйнавалі наш край і падрэзалі крыльлі народу-арду. А там пайшла Масква. І так Беларусь перакідалася з абоймаў у абоймы, ішла без сапачынку, без змогі сьнінца і утварыць сабе жыцьцё на густу.

І, хіляючыся па падушэдзях, яна ня мела пакою. Толькі прытуліцца, бывала, к таму, ці іншаму суседу, як вачыналіся войны паміж суседзямі, і зямля наша, грудзі пакутнага народу нашага, становіліся месцам ваяўніцтва з швэдам, французам, а цяпер, у гэту страшную сусветную вайну, з немцам ды зноў з маскоўцамі і палякамі. Кожны крок нашай зямлі абліты чалавечай кроўю, кожная пядзя нашага абшару абрашана сьлязмі нашага народу. „Беларусь,“ кажа Адам Кіркор,—„край могліц, курганоў, гарадкоў, замкаў і замчышч,—край, дзе чуць не на кожным кроку спатыкаюцца сьляды прамінулага“. Тое самае кажа і вядомы польскі і беларускі поэт, Сыракомля, што на Беларусі кожная пядзя зямлі хавае ў сабе сьляды гістарычных здарэньняў. Узгорак, ці груда руінаў, крыж пры дарозе, слуп ці капліца, або навет карчма з стадолай пры ёй,—усё тут зьяўляецца гістарычным помнікам старажытных часоў, сьвіе сьведкі даўнейшай гістарычнай долі беларускага народу.

Я. Л.—к.

(Працяг будзе).

у Варшаве выпусціць урадовае паведамленне.

Урад украінскі, — скончыў Пілінчук, — ідзе да прыязні з Польшчаю, і у гэтым кірунку ня будзе чыніць а ніякіх труднасцяў. Для ўраду найважнейшым есьць сягодня саюз з Польшчаю і гэтай справе ён здолае пакарыць усе іншыя драбнейшыя справы.

Найвышэйшая Рада. Клемансо вярнуўся ў Парыж і заняў кіраўніцтва ў Найвышэйшай Радзе. Найвышэйшая Рада разглядала 20 гэтаго месяца першы раз трактат з Венгрыяй. Устаноўлены варункі, што датычаюць арміі, флоту і авіяцыі. Венгрыя зможа ў будучыне мець толькі 15,000 салдатаў.

Выборы у Венгрыі. Корэспондэнцкае бюро паведамляе з Будапэшту: Рада Міністраў паставіла расьпісаць выбары ў сойм на 20 верасня.

Протэст проці паходу Дэнікіна.

У часопісі „L' Ukraine“, што выходзіць у Лозанне, была зьмешчана нота украінскае дэлегацыі ў Парыжы, паданая мірнай конфэрэнцыі, дзе выказваецца протэст проці паходу Дэнікіна на украінскую тэрыторыю.

Эвакуацыя Сувалшчыны

У Сувалкі выехала камісія дзеля прыёму лініі і вакзалу жалезнай дарогі ў Сувалках. Немцы выходзяць ужо с паведаў сейненскаго і сувальскаго. Польшкія войскі займаюць пакінутыя паветы яшчэ на гэтым тыдні.

Новая пропазыцыя Леніна.

Як паведамляюць з Бэрну (Швайцарыя), Ленін зьвярнуўся зноў да мірнай конфэрэнцыі з пропазыцыяю аб міру. Ленін згаджаецца на ўсе эканамічныя варункі Антанты і бярэ абавязак заплаціць усе даўгі, а нават і сам адхіліцца ад улады. Варункі гэтыя адкінуты.

ВЕНА. «Neue Wiener Tageblatt» паведамляе з Бэрліна: У Фінскай затоцы дайшло учора? да вялікае марскае бітвы паміж флотамі ангельскім і бальшавіцкім. Наколькі ведама, ангельцы затапілі гэтакіе расійскія карабле: „Андрэй Первозванный“, „Петропавловск“, адзін падмаговы карабель, падводную чайку, ка-

рабель перавозны і вартавы карабель. Ангельскія марскія сілы згубілі толькі тры маторныя чайкі, пры чым згінуло 8 афіцэраў і 3 салдаты.

Канец бальшавізму у Венгрыі.

ВЕНА. Паведаў вестак з Будапэшту, тамака арыштованы ўсе хаваючыся ў месцы сябры бальшавіцкага габінэту. Адзін з іх, Ляшлэ, кіраўнік рэвалюцыйнага трыбуналу, бачучы, што ня ўцячэ ад арышту, бо жыхары Будапэшту заўзята знаходзяць і аддаюць уладам, застрэліўся.

Пярэва польска-нямецкіх перагавораў.

ВАРШАВА, 21—VIII. У аўторак на пасяджэнні польска-нямецкай камісіі ў Бэрліне польскі старшыня Врублеўскі заявіў, што ў зьвязку з тым, што дзеецца ў Верхняй Сылезіі польская дэлегацыя змушана перарваць перагаворы.

У адказ на гэта, па ініцыятыве гэнэрала Дуконта, Прадстаўнікі Антанты утварылі супольную конфэрэнцыю аб справе Верняй Сылезіі. Гэнэрал Дуконт запропанаваў устаноўленне супольнай польска-нямецкай адміністрацыі і грамадзкай варты з мейсцовай люднасьці. Па просьбе немцаў конфэрэнцыя адложена на чацьвер да прыбыцця ваеннага міністра Носке і прадстаўнікоў сылезійскіх уладаў.

Аб збронай дапамоге для Сылезіі.

ВАРШАВА, 22—VIII. Сягодня адбыліся масавыя сходы, на якіх пастаноўлена пажадць, каб зараз-жа была зроблена зброна дапамога насяленьню Верн. Сылезіі, якая сьведчыць крывавым плебісцытам, што хоча належаць да Польшчы. Пастановы адданы прадстаўнікам дзяржаваў кааліцыі. Пажадано склікаць Сойм, які аб гэтай справе падаў бы свой голас.

Паведамленьне Польскага Гэнэральнага Штабу.

Ад 22 жніўня 1919 г.

Фронт Л.Беларускі. На участку паўночным мы адбілі падвойныя атакі бальшавікаў на абложаныя намі **Нарыяны.**

У кірунку на Глубокае нашы аддзелы дасьціглі і занялі двор Барэвіча. На участку Докшыц мы занялі лінію Красьнік-Шклянцы, Вострыбок, Барсукі, Пятровічы. На рэшце фронту—без перамен.

Фронт Валынскі. Рухавая чынасьць разьведачных патрулёў.

Фронт Галіцыйскі. Спакой.

Сп. аб. Шэфа Гэн. Штабу **Галлер**, палкоўнік.

Ад 24 жніўня 1919 г.

Фронт Л.Беларускі. У 5-дзённых боях разьбіты праціўнік адступіў у кірунку на Полацк. На поўдні і усходзе ад ж.дарогі Маладэчна-Полацк нашы аддзелы страцілі лучнасьць з праціўнікам. Распачатая акцыя 19 жніўня г. г. дзеля забароньня лініі рэчак Дзісны-Мінюты-Сушы-Барэвіны 23 жніўня дасьцігла ўспеху. 22 жніўня правае крыло пр. гэн. Рыдза Сьміглы дасьцігла лініі р. Барэвіны, выдучы заўзятыя бойкі з праціўнікам пад Чарніцамі, гдзе праціўнік застаў разьбіты, ўзято ў палон шэфа штабу 17-й дывізіі, эскадрон кавалерыі і значнае чысло карабінаў машынных.

Дзеля глыбокаго абходу праціўніка паўздоўж ж. д. Маладэчна-Полацк правае крыло цэнтральнай групы дасьцігло моцным маршам Галубіч-Міхалі-Бабровічы да ст. Жабкі, не спатыкаючы нідзе праціўніка.

Праціўнік зьнішчыў 60-і мэтровы мост пад Пусьця-Мілудзіна і зграмадзіў на тым участку ж. д. многа вагонаў, панцэрных цяжкаў; развіваючы сваю баявую лінію праз Плісу-Гвілякі-Савінкі-Люскі, праціўнік после гадзіннай бойкі змушаны падацца. Здабыта 2 панцэрн. цяжкікі, 7 паравозаў, 120 вагонаў, 5 гармат,—з іх адна 15-і цт. гаубіца, шмат амуныцыі і каля 600 палонных. За 23 жніўня з боем занята лінія Пліса—Лужкі—Шанкоўшчына. Чысло палонных павольшваецца і ўзраста да 40 аф. і 900 салдат.

Павед. фронту Л.Беларускага.

Рэдактар-выдавец

І. ЛУЦЭВІЧ.

АБВЕСТКІ:

Ілюстраваньня часопісь „**Bielaruskaje žyćcio**“

друкуецца у Вільні, Бакашта 11.

Купляць можна у рэдакцыі „Звон“ Захароўская, Юбілейны Дом.

Цана нумару 50 фэн.

Беларусы! Купляйце, чытайце і пашырайце ў знаёмых сваю беларускую газэту. Трэбуйце яе ўсюды.